

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.611/2007/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben 2008. január 9. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

A hivatalos személy által kötelességszegéssel és üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2006. évi október hó 25. napján kihirdetett 4.B.299/2005/52. számú ítéletét fellebbezéssel érintett II.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja a következők szerint:

A büntetést akként enyhíti, hogy II.r. vádlottal szemben kiszabott 500 000,- (Ötszázezer) forint pénzmellékbüntetést mellőzi.

A II.r. vádlottal szemben 970 000,- (Kilencszázhetvenezer) forint vagyonekobzást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 6 600,- (Hatezerhatszáz) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Indokolás:

A hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntetés és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság előtt 4.B.299/2005. szám alatt folyamatban volt büntetőügyben a megyei bíróság 2006. október 25. napján kihirdetett 52. sorszámú ítélete ellen a jogorvoslati nyilatkozat megtételére fenntartott 3 napon belül az ügyész I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r.,

VIII.r., X.r., Figeczki László XI.r. XII.r., XIII.r., XIV.r. vádlottak terhére a felmentésük miatt fellebbezést jelentett be.

Valamennyi vádlott és védője az elsőfokú bíróság ítéletét tudomásul vette.
IX. r. vádlott tekintetében az elsőfokú ítélet első fokon jogerőre emelkedett.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.421/2006/2-II. számú átiratában az ügyészi fellebbezést II.r. vádlott kivételével valamennyi vádlott tekintetében visszavonta, így a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 4.B.299/2005/52. számú ítélete I.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., X.r., XI.r. XII.r., XIII.r. és XIV.r. vádlottakra is jogerőssé vált 2006. december 21. napján.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.421/2006/2-II. számú indítványában II. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn, és azt indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét úgy változtassa meg az ítéletábra, hogy a II. r. vádlottal szemben vagyonekobbzást alkalmazzon 970.000,- forint összegben.

A Debreceni Ítéletábra 2007. február 14. napján Bf. II. 650/2006/8. számú ítéletében másodfokon eljárva határozatot hozott, amit a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Bhar.II.383/2007/4. számú végzésével hatályon kívül helyezett és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

A megismételt másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen a vádlott nem jelent meg, előzetesen egészségi állapotára hivatkozással kérte a távolmaradásának az engedélyezését. Tekintettel arra, hogy a vádlott meghallgatása nem volt szükséges, a fellebbezés a távollétében is elbíráható volt a Be. 362. § (3) bekezdése alapján.

Az ítéletábra a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálta. A Be. 349. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett vádlottra vonatkozó részét bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy a megyei bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást, az általa megállapított tényállás alapvetően megalapozott. Szükséges a Be. 352. § (1) bekezdése a/ pontja alkalmazásával az iratok alapján pontosítani a tényállást azzal, hogy II.r. vádlott saját jogú nyugellátásának összege 2007. január hónaptól kezdődően havonta 77.711,- forint, amihez 30 960 forint hadigondozott ellátás és 3.548,- forint kárpótlás címén történő kiegészítés járul. A vádlott 54 m²-es társasházi lakás 1/2-ed tulajdoni illetősége a fia 1985. május 14-től kezdődő holtig tartó haszonélvezeti jogával terhelt.

A megyei bíróság ítéletének rendelkező részét és indokolását egybevetve megállapítható, hogy a megyei bíróság bizonyítottan találta II. r. vádlottnál az 1., 6., 8. és 14. tényállási pontoknál azt, hogy arra hivatkozással miszerint hivatalos személyt befolyásol, a maga részére III.r., IX.r., XI.r. és XIV.r. vádlottaktól jogtalan anyagi előnyt kért és fogadott is el. Az 1., 8., 9. vádpontokban ezt rendszeres haszonszerzésre törekedve, azaz üzletszerűen, míg a 6. vádpontban azt a látszatot keltve, hogy hivatalos személyt megveszteget, amit

rendszeres haszonszerzésre törekedve, azaz üzletszerűen valósított meg. A további 6 rb. üzletszerűen elkövetett hivatali befolyással üzérkedés büntetnének vádja alól a 2., 4., 5., 7., 9., 10. vádpontokat érintően a II. r. vádlottat felmentette.

A megyei bíróság ítéletének 13. és 14. oldalán rögzített második tényállási pontból azonban megállapítható, hogy a tényállás tartalmazza azt, hogy II.r. vádlott a IV.r. vádlottal való személyes találkozás alkalmával a lakásán közölte azt, miszerint valóban eltudja intézni, hogy megállapítsák számára a rokkantsági nyugdíj megadásához szükséges III. csoportú rokkantságot, azaz a 67 %-os munkaképesség-csökkenést, ami azonban pénzbe kerül. Az ígért közreműködés fejében 230.000,- forintot át is vett a IV. r. vádlottól.

Az ítélet indokolása a bizonyítékok értékelését összegző részében külön is megállapította, hogy „nem bizonyítható, hogy a II. r. vádlott az arra való hivatkozással, miszerint hivatalos személyt befolyásol a maga részére jogtalan anyagi előnyt kért vagy fogadott volna el.” (ítélet 36. 37. oldal)

A Debreceni Ítéltábla megvizsgálta, és megállapította, hogy a Be. 373. § (1) bekezdés III/b. pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nem valósult meg, s ezért a másodfokú eljárásban érdemi döntés hozható. A Be. 373. § III. pont b/ pontja alapján hatályon kívül kell helyezni az elsőfokú bíróság ítéletét, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletének rendelkező része és egy részcselekmény tekintetében valóban kimutatható ellentét a tényállás nem pontos megfogalmazása miatt, azonban az ítélet a bizonyítékok számbavétele és értékelése körében - ami ugyancsak az indokolás része (Be. 258.§ (3) bekezdés d pontja) -, a rendelkező résszel teljesen összhangban foglalta össze a ténymegállapításokat, amit a tényállás pontosítása is egyértelművé tett.

A Debreceni Ítéltábla az első fokon eljáró bíróság mérlegelési tevékenységét nem bírálta felül, és elfogadta az indokolásában rögzített azon álláspontját, mely szerint a 2. tényállási pont kapcsán sem bizonyítható, hogy a II. r. vádlott arra való hivatkozással, miszerint hivatalos személyt befolyásol, a maga részére jogtalan anyagi előnyt kért vagy fogadott volna el. Éppen ezért az ítélet 13. és 14. oldalán rögzített tényállásrészt kiegészíti azzal, hogy „nem bizonyítható”, hogy II. r. vádlott a IV.r. vádlottal való személyes találkozási alkalmával közölte volna miszerint valóban el tudja intézni, hogy megállapítsák számára a rokkantsági nyugdíj megadásához szükséges III. csoportú rokkantságot, azaz a 67 %-os munkaképesség-csökkenést, ami pénzbe kerülne. „Nem bizonyítható”, hogy II. r. vádlott az X. nevű kapuban található un. Xszálló előtt átadott volna ígért közreműködés fejében II.r. vádlottnak 230.000,- forintot.

Ezen pontosítással a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 351. § (1) bekezdése valamint a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében a másodfokon eljáró bíróság ítélezésének is alapját képezte.

Szükséges még rögzíteni, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének 13. oldalán rögzített 2. vádpont elnevezésű tényállási pont kapcsán II. r. vádlottat 2003. év január 22. napján hallgatták ki első alkalommal gyanúsítottként.

A 2. számú tényállási pontban rögzített cselekmény - a felmentő rendelkezésekre is figyelemmel - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség B.329/2005/1-I. számú vádiratától eltérően nem a Btk. 256. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés c/ pontja szerint minősülő büntetendő üzletszerűen elkövetett hivatali befolyással üzérkedés, ugyanis ezen cselekmény elkövetési időpontja 1998. év végén karácsony és szilveszter közötti időpontra esik, míg az 1., 6., 8. és 11. tényállási pontban foglalt cselekmények 2001. végén és 2002. év I. felében valósultak meg. A Btk. 137. § 9. pontjában foglalt üzletszerűség a többi cselekményt évekkel megelőző elkövetési magatartásnál nem állapítható meg a rendszeres haszonszerzésre törekvés hiányában. Figyelemmel a II. r. vádlottnak gyanúsítottként első ízben 2003. január 22. napján történt kihallgatására, a tényállási pontban foglaltak megvalósulása esetén is, a Btk. 33. § (1) bekezdés b/ pontja alapján elévülés mint büntethetőséget megszüntető ok miatt sem lenne felelősségre vonható. A Btk. 256. § (1) bekezdésében rögzített befolyással üzérkedés ugyanis a cselekmény elkövetéskori időpontjában még maximum 3 év szabadságvesztéssel volt büntethető. A Btk. 33. § (1) bekezdés b/ pontja alapján az elévülés a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább 3 év, így ezen tényállás résznek jelenleg lényegében már gyakorlati jelentősége nincs. Megemlíti a bíróság, hogy a tényállás 3. pontjában foglaltak is alkalmasak lehetnének II. r. vádlottal szemben a hivatali befolyásolással üzérkedés büntetnének a megállapítására, azonban ezen cselekmény elkövetési időpontja 1996. decembere, így ezen cselekménynél az elévülés miatt a II. rendű vádlott meggyanúsítása sem történt meg és vád tárgyává sem lett téve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség részéről, így itt sem merülhet fel a bűnösség kimondása.

Az elsőfokú bíróság mindezek alapján a bűnösség kérdésében helyesen foglalt állást, továbbá a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket is maradéktalanul és helyesen feltárta.

A Debreceni Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy az összesen 112.219,- forint havi jövedelemmel rendelkező rokkantnyugdíjas II. rendű vádlottnál a havi jövedelme nem tekinthető a pénz mellékbüntetés kiszabása szempontjából megfelelő keresetnek figyelemmel arra is, hogy lakástulajdona haszonélvezeti joggal terhelt, ezért a vele szemben alkalmazott 500.000,- forint pénz mellékbüntetést mellőzte.

A büntetés enyhítése mellett azonban kötelezően alkalmazni kellett a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a/ pontja alapján vagyonekobzást arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során, illetőleg azzal összefüggésben szerzett. A II. r. vádlott által kapott összeg figyelmen kívül hagyva összesen 970.000,- forint összeg, így az ítéltábla az 1., 6., 8. és 11. tényállásokra hivatkozással ilyen összegben vagyonekobzást rendelt el. A közélet tisztasága elleni bűncselekmények esetén a jogtalan vagyoni előny tárgyát el kell kobozni, illetőleg az elkövetőt az előny értékének megfelelő teljes összeg megfizetésére kell kötelezni. Ilyen esetben a jogtalan előny összegének méltányosságból történő elengedésére vagy annak mérséklésére nincs törvényes lehetőség.

Az ítéltábla a Be. 381. § (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség alól a vádlottat mentesíti.

A másodfokú bíróság határozata ellen további jogorvoslati lehetőség a Be. 386. § (1) bekezdése alapján nincs.

Mindezek alapján a Debreceni Ítéltábla a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb túlnyomórész helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2008. január 9.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

. Elek Balázs sk.
a tanács tagja előadó

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács tagja

A kiadmány hitelül
tisztviselő